

РЕШЕНИЕ

№ 3502

гр. София, 26.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 34 състав,
в публично заседание на 10.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **4605** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от АПК във връзка с чл. 118, ал. 1 и във връзка с чл. 117, ал. 3 от КСО.

Образувано е по жалба на Й. Н. Д. от [населено място] -1303, [улица], №77 срещу Решение № 2153-21-405/23.12.2019г., издадено от директора на ТП на НОИ–С.-град с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/ .

Жалбоподателят твърди, че оспореният акт е неправилен, необоснован и издаден при нарушения на материално правните разпоредби.Твърди се че оспореното решение е нищожно.

В открито съдебно заседание, жалбата се поддържа от адв.К. на посочените в нея основания.

Ответникът по жалбата - Директорът на ТП на НОИ – С.-град,чрез процесуален представител юрк. К.П. изразява становище за неоснователност на жалбата.

След като разгледа оплакванията, изложени в жалбата, доказателствата по делото, становищата на страните и в рамките на задължителната проверка по чл. 168 от АПК, административният съд приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Съгласно разпоредбата на чл. 118, ал. 1, от КСО, решението на ръководителя на териториалното поделение на НОИ може да се обжалва в 14/четиринадесет/ - дневен срок от получаването му, пред административния съд.

В настоящия случай, оспореното решение е получено лично от Й.Д., на 11.03.2020г. Жалбата е депозирана на датата 20.05.2020г. видно от поставения печат на ТП на НОИ С. - чрез административния орган, чийто акт се оспорва. От това следва, че е спазен предвидения в чл. 118, ал. 1 КСО, респ. в чл. 149, ал. 1 от АПК, 14/четиринадесет/-дневен срок за оспорването на акта съобразено със сроковете съгласно чл. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ЗМДВИП). Ето защо съдът счита, че така подадената жалба е допустима - подадена е в срок, в предвидената от закона писмена форма и от лице - надлежна страна, която е адресат на акта, с който се засягат негови законни права и интереси и която с оглед на гореизложеното, има право и интерес от оспорването.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и взе предвид доводите и становищата на страните, намира за установена следната фактическа обстановка:

Й. Н. Д. е подал Заявление с вх. №2112-21-3706/27.09.2018г., с което е поискал да му бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Към заявлението е представено ЕР на ТЕЛК №2445/122/10.07.2017г., с което е определена оценка на работоспособността/вид и степен на увреждане 62% трайно намалена работоспособност с дата на инвалидизиране - 20.06.2018 г. и срок на инвалидността до 01.07.2021г. В заявлението изрично е посочено при определяне размера на пенсията да се вземат данните от Регистъра на осигурените лица/Р./ Представена е трудова книжка от жалбоподателят. Въз основа на представените документи и по данни от Р. на Й. Н. Д. е зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране - 06 години, 11 месеца и 26 дни, както следва: [фирма] за периода от 05.01.2001г. до 01.06.2006г.-05г. 04 м. и 26д. [фирма] за периода от 01.10.2016г. до 30.09.2017г. - 01г. [фирма] за периода от 30.04.2017г. до 01.10.2017г.-07м. На основание установеното по адм. преписка и предвид зачетения на лицето стаж 06 години, 11 месеца и 26 дни с Разпореждане №707206481/7/03.10.2018г. на жалбоподателя е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване/ИОЗ/, считано от 27.09.2018г., в минимален размер на основание чл.75, ал.4 от КСО. Отпуснатата пенсия е изменена с последващо Разпореждане №[ЕГН]/10/10.01.2019г. По повод Писмо с изх. №1029-40-1915#8/17.04.2019г. на директор на дирекция „Пенсии“ към централно управление на НОИ е извършена цялостна проверка на пенсионното досие на Й. Д., както по отношение на данните, подавани в Р., така и по отношение на тези, отразени в представената Трудова книжка №018/05.01.2006г., издадена от [фирма]. В хода на проверката е установено, че в регистъра не са подавани данни от осигурителя [фирма] за периода от 05.01.2001г. до 01.06.2006г., зачетен на Й. Н. Д. за осигурителен стаж, по представената от лицето трудова книжка №018/05.01.2006г. В тази връзка, с Писмо с вх. №4022-21- 641/30.04.2019 г. от дирекция „Пенсии“ в ТП на НОИ - С.-град до дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ /К./, е поискано да бъде извършена

проверка относно осигурителния стаж на Й. Н. Д. за периода от 05.01.2001г. до 01.06.2006г.,положен при осигурителя [фирма].В хода на проверката от контролните органи на ТП на НОИ- С.-град са установили, че за Й. Н. Д. няма подавани данни по реда на чл.5, ал.4 от КСО.Извършена е проверка и в регистъра на/ трудовите договори, при което е установено, че в НАП не е подавано уведомление за сключване и прекратяване на трудов договор между [фирма] и Й. Н. Д..Във връзка с уточняване и на останалата част от зачетения осигурителен стаж на жалбоподателя е извършена проверка от контролните органи на ТП на НОИ - С.-град в осигурителя [фирма], при която е установено, че от 2017г. дружеството започва да подава данни с декларация образец №1 по Наредба №Н-8/29.12.2005г. на Министерство на финансите /МФ/ с вид осигурен -14/за работещи без трудово правоотношение/.Данни по чл.5, ал.4, т.1 от КСО за периода от 01.10.2017 г. до 30.04.2018 г. са подадени еднократно на 13.06.2018 г. В хода на проверката управителят на дружеството е декларирал,че същото не упражнява дейност,няма счетоводна документация.В тази връзка е предприета процедура по чл.3 ал.13 от Наредба №Н-8/29.12.2005г. на Министерство на финансите, завършила със заличаване на данните, подадени с декларация образец №1 от [фирма] за периода 01.01.2013г.- 30.11.2018г.

Относно уточняване на осигурителния стаж на Й. Н. Д., положен при осигурителя [фирма] от дирекция „Пенсии“ в ТП на НОИ - С.-град е изпратено Писмо с изх. №1029-40-1915#8/17.04.2019г. до дирекция К. на ТП на НОИ - С. З. с искане да бъде извършена проверка в осигурителя от контролните органи. В резултат на проверката е изготвен Констативен протокол № КВ-5-23-00571049/28.05.2019 г., в който е посочено, че от информационната система на НОИ по Булстат на осигурителя се установява, че е подадена информация за голям брой лица, без трудово правоотношение, както и че няма данни за внесени осигурителни вноски в приход на ДОО. Установено е също, че дружеството няма подавани справки по чл.73 от ЗДДФЛ към ТП на НАП - П..За периода от 2012 до 2016г. за дружеството са подавани годишни данъчни декларации /ГДД/ по чл.92 от ЗКПО.За 2017 г. в търговския регистър не е подавана декларация по чл.92 от ЗКПО, както и декларация по чл.38, ал.9, т.2 от Закона да счетоводството.

Предвид изложеното, заключението на контролния орган е, че подадената в РОЛ информация за периода от 01.10.2016 г. до 30.09.2017 г., подадена двукратно на 13.11.2017 г. и на 13.06.2018 г., е некоректна и не следва да се приема за годно доказателство, удостоверяващо осигурителен стаж, както и да се взима предвид при преценяване правото за отпускане на лична пенсия за ИОЗ на лицето Й. Н. Д..

С оглед, констатираните нередности-несъответствията в РОЛ и резултатите от извършените проверки от контролните органи,длъжностното лице по пенсионно осигуряване е предприело действия по извършване на нова преценка на зачетения осигурителен стаж на Й. Н. Д. и е постановило Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019г.,с което са отменени Разпореждане №[ЕГН]/7/03.10.2019г. и Разпореждане №[ЕГН]/10/10.01.2019г. и е постановен отказ да бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Й. Н. Д..

Жалбоподателят е депозирал жалба с вх.№1012-21-1158/16.07.2019г. срещу

Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което са отменени Разпореждане №[ЕГН]/7/03.10.2018г. и Разпореждане №[ЕГН]/10/10.01.2019г. и е постановен отказ да му бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. По повод тази жалба е издадено и оспореното Решение №2153-21-405 от 23.12.2019г., издадено от директора на ТП на НОИ – С.-град с което е отхвърлена, като неоснователна, жалбата на Й. Д. против Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019 г. на длъжностно лице при "Пенсионно осигуряване" в ТП на НОИ – С.. В мотивите към това решение, административният орган е извел и извод, че след извършени служебни справки и проверки от пенсионния орган до датата на инвалидизирането лицето не е имало необходимият осигурителен стаж. Предвид изложеното директорът на ТП на НОИ – С.-град е приел, че Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019г. на длъжностно лице по "Пенсионно осигуряване" при ТП на С.-град за правилно и законосъобразно, и е отхвърлил жалбата на Й. Д. срещу така издаденото разпореждане, като неоснователна.

При така установената фактическа обстановка и като обсъди поотделно и в тяхната съвкупност събраните по делото писмени доказателства и доводите на страните, Административен съд – София-град направи следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, при извършване на служебната проверка за законосъобразност на оспорвания административен акт, съдът следва да провери дали същият е издаден от компетентен орган, в законосъобразна форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона. По отношение компетентността на органа, издал административния акт, предмет на настоящия съдебен контрол, съдът приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 1 (доп. – ДВ, бр. 99 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) от КСО, пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт; разпореждането се издава в срок до 4 месеца от подаването на заявлението или от получаването на необходимите документи и/или данни съгласно предвиденото в наредбата по чл. 106; в случаите на прилагане на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност разпореждането се издава в срок до един месец от получаването на всички необходими документи и данни. От това следва, че длъжностно лице по "Пенсионното осигуряване" към ТП на НОИ – С.-град е териториално и материално компетентен орган, да издава разпореждания за отпускане, изменение, осъвременяване, спиране, възобновяване, прекратяване и възстановяване на пенсии. Съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО, пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, като в същия смисъл, съобразно изричната разпоредба на чл. 117, ал. 3 от КСО, ръководителят на

териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им, като с решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането.

По възраженията за нищожност на обжалваното решение на директора на ТП-НОИ-С.-град съдът намира следното: Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност. Настоящият състав приема, че не е налице нито една от хипотезите посочени по горе за нищожност на решението. Оспореният административният акт е издаден от компетентен орган - директора на ТП на НОИ - С., в рамките на предоставените му по закон правомощия и в рамките на неговата материална и териториална компетентност.

Решението е издадено при спазване изискванията за писмена форма и съдържа всички изискуеми реквизити, съгласно нормата на чл. 59, ал. 2 от АПК, приложима по силата на чл. 117, ал. 5 от КСО, включително с посочени фактически и правни основания за издаването му. В изпълнение на специалната норма на чл. 117, ал. 5 от КСО, препращаща към общия ред по АПК за издаване на административен акт, административният орган се е произнесъл с решение, след като се е запознал с жалбата срещу разпореждане от вида на посочените в чл. 117 от КСО.

По приложението на материалния закон съдът намира, че към случая са относими

разпоредбата на чл. 71 и следващите от КСО, които регламентират основанията за придобиване на право на пенсия за инвалидност и редът за упражняването му. Съгласно чл. 71 и чл. 72 от КСО основание за придобиване на това право е реализирането на осигурения социален риск /общо заболяване, трудова злополука или професионална болест/, който е довел до трайно намалена работоспособност на осигуреното лице в размер на 50 % и над 50 %. Нормата на чл. 74, ал. 1 от КСО регламентира, че осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа - до датата на заявлението по чл. 94, както следва: т. 1. До 20-годишна възраст и за слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа - независимо от продължителността на осигурителния стаж; т. 2. до 25-годишна възраст - една година; т. 3. до 30-годишна възраст - 3 години; т. 4 - над 30-годишна възраст - 5 години.

Следователно предпоставките за придобиване на право на лична пенсия за инвалидност са две: 1./настъпила трайна неработоспособност в резултат от общо заболяване, трудова злополука или професионална болест, и 2. /наличие на минимален осигурителен стаж с оглед възрастта на лицето. Законът е поставил императивно изискване наличието им в кумулативност за да възникне правото на лична пенсия за настъпила трайна неработоспособност поради общо заболяване.

Налице е първата предпоставка. Наличието и размерът на трайно намалената работоспособност на жалбоподателя и това обстоятелство не е предмет на спор между страните. Видно е от експертното решение на ТЕЛК, че определената в него дата на инвалидизиране на жалбоподателят е 20.06.2018 г.

Спорен по делото е въпросът между страните размерът на осигурителният стаж на Й.Д., придобит до датата на инвалидизирането.

С оспореното пред горестоящия орган разпореждане правилно административният орган е изследвал наличието на изискуемите по закон предпоставки за издаването му, а именно с оглед навършената възраст на лицето - над 30 години, наличието на 5 години осигурителен стаж и документ, издаден от компетентните органи по оценка на работоспособността, удостоверяващ вид и степен на увреждане - с 50 и над 50%. Установено е, че тези условия не са изпълнени. За постановяване на това разпореждане е без правно значение конкретната продължителност на осигурителния стаж, достатъчно е единствено да е най-малко 5 години. Същият като един от елементите, въз основа на които се определя размерът на пенсията, подлежи на преценка и контрол.

По делото не са представени доказателства за опровергаване констатацията на административния орган, че лицето не е придобило изискуемия стаж от пет години към датата на подаване на заявлението и следователно не е налице една от предпоставките, при чието кумулативно наличие лицето има право да

му бъде отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

В образуваното административно производство по молба на жалбоподателят длъжностното лице при ТП на НОИ е ползвало данни от Р., за които последствие се установява, че са некоректно отразени и за жалбоподателят не са внасяни осигурителни вноски от дружествата [фирма], [фирма], [фирма]. Представената трудова книжка не следва да се приема за редовна по смисъла на чл.40 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, като документ доказващ осигурителен стаж за преценка правото на пенсия т.к. отразените в нея обстоятелства не кореспондират с представените писмени доказателства от контролните органи събрани в хода на административното производство подробно обсъдени в настоящото решение. Според чл. 74, ал. 1 от КСО осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането над 30-годишна възраст-5 години. Текста на разпоредбата посочва "осигурените придобиват", в случая жалбоподателя към 20.06.2018г. няма доказателства, че притежава 5г. осигурителен стаж, за да придобие правото да получава пенсия към датата на подаване на заявлението. Така, с оглед всички изложени по-горе съображения, съдът намира, че оспореният в настоящото производство административен акт е постановен от материално и териториално компетентен орган, в установената от закона форма и с необходимото съдържание, при спазване на установените административно-производствени правила, при правилно приложение на материалния закон, а като такъв се явява и издаден в съответствие с целите на закона и не са налице основания за отмяната му.

При този изход на делото, на осн. чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложима субсидиарно по силата на чл. 144 от АПК, на ТП на НОИ – С.-град следва да бъдат присъдени разноски по делото в размер на 100 лева, определени съгласно разпоредбата на чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ и с оглед фактичестката и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл. 172 от АПК, съдът,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Й. Н. Д. от [населено място] -1303, [улица], №77 срещу Решение № 2153-21-405/23.12.2019 г., издадено от директора на ТП на НОИ–С.-град, с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане №[ЕГН]/243/28.06.2019 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/.

ОСЪЖДА Й. Н. Д. [ЕГН] от [населено място] [улица], №77 да заплати на ТП на НОИ – С.-град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева.

Препис от решението, на основание чл. 138, ал. 3, във вр. с чл. 137, ал. 1 от АПК, да се връчи на страните по делото.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок от връчването му пред
Върховния административен съд на Република България.

съдия: